

"TĖVYNĖ"

Išleidžiama Susivienijimo
Lietuvių Amerikoje kas
penktadienį.

V. K. Račkauskas
Redaktorius (Editor).

Prenumerata metams:

Suvenyose Valstijose \$1.00
Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipiantis su visokiais rei-
kalais adresuokite.

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.

"TĖVYNĖ"

Published every Friday by
Lithuanian Alliance of
America

At 307 W. 30-th Str.
New York, N. Y.

A. B. Sirimaitis Sec'y
& Business Manager.

Yearly subscription rates:

In the United States \$1.00
To Foreign Countries \$2.00

All communications should
be addressed:

"TĖVYNĖ"

307 W. 30-th Str.
NEW YORK, N. Y.

Tel. Chelsea 5152.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

No. 43

New York, 25 d. Spalio (October) 1912.

Entered as second class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3 1875.

Vol. V.

RINKIMAMS PRISIARTINANT.

(Žiur. „Tėvynė“ N42.)

Prohibitionistų partija jau yra šiek tiek padariusi Suveny-
toms Valstijoms. Ačiu tos parti-
jos agitacijai (iš didesnės dalies),
pastarais metais panaikinta smuk-
lės (saliniai) keliose valstijose.
Šešiose valstijose moteris gavo
balsavimo teises, o tų teisių reika-
lingumą prohibitionistai ant ly-
gių su socialistais skelbė. Ši parti-
ja taip-gi reikalauja, kad valsti-
jų senatoriai būtų renkami tei-
siu balsavimu. Kaikuriuose at-
žvilgiuose ta partija panėsi da-
bar susiorganizavusiai Progresis-
tų partijai.

Rinkimams prisiartinant Prohi-
bition Party nominavo savo kan-
didatus: į prezidentus Eug. W.
Chafin ir į vice-prezidentus — dr.
Aaron'ą S. Watkins'ą.

Sulyginant su praėjusiais metais,
Prohibition Party balsai rinki-
muose nelabai tekilsta. Štai bal-
sų lentelė:

1892 m.	264.133 bals.
1896 "	132.007 "
1900 "	208.914 "
1904 "	258.536 "
1908 "	253.840 "

Socialist-Labor Party yra vy-
resnė už Socialist Party: ji suor-
ganizuota 1883 metuose. 1900 m.,
ty. į 17 metų po suorganizavimui,
ji laimėjo arti 40.000 balsų rinki-
muose, tačiau nuo to laiko pra-
dėjo pulti. Svarbiausia puo-
limo priežastis — tai suor-
ganizavimas Socialist Party,
kuri, turėdama aiškesnę ir
labiau prie darbo žmonių reikalų
pritaikintą programą, įgijo dides-
nę darbininkų-balsuotojų užuo-
jautą.

Šių metų prezidento rinkimuose
Socialist-Labor Party turės sa-
vo kandidatus: į prezidentus Art.
E. Reimer ir į vice-prezidentus
Aug. Gillhaus.

Svarbiausie šitos partijos rei-
kalavimai: panaikinimas algų
sistemo ir įsteigimas industria-
liskos darbininkų valstybės. Nuo
1892 metų S.-L. Partijos balsai
šiai atrodo:

1892 m.	21.164 bals.
1896 "	36.274 "
1900 "	39.739 "
1904 "	31.249 "
1908 "	13.825 "

Trečia iš eilės ir svarbiausi tarp
pažangiųjų partijų yra Socialist
Party, pirmu sykiu dalyvavusi
rinkimuose 1900 metais. Visuose
rinkimuose (1900, 1904 ir 1908
m.) jos kandidatų į prezidentus
buvo Eugenius Viktoras Debs'as,
geras kalbėtojas ir įtakingas
partijos veikėjas. Ir šiais metais
jis yra partijos statomas kandida-
tus drauge su buvusiu Milwaukee
miesto majoru Emiliu Seidel'iu,
kandidatu į vice-prezidentus. Pe-
reitą rudenį laike rinkimų Mil-
waukee'j republikonų ir demo-

kratų partijos susivienijo. kad
tik nepereitų socialistų kandida-
tas; vienok Seidel'is vis-gi gavo
30.000 balsų.

Iš Socialistų Partijos 1911 me-
tuose išrinkta į Suvenyntų Valsti-
jų valdiškas vietas 483 socialistų
partijos kandidatai. Tarp kitko
ta partija turi 1 savo atstovą kon-
grese ir 17 atstovų įvairių valsti-
jų legislaturose, nerokuojant jau
28 majorų, 3 senatorių valstijose
ir daugybės įvairių mažesnių ur-
dų.

Skaitlius balsų, laimėtų rinki-
muose, atrodo šitaip:

1900 m.	87.814 bals.
1904 "	402.283 "
1908 "	420.793 "

Iš šios partijos programos pami-
nėtina šitie punktai: 1) sutrumpi-
nimas darbo dienos, padidinus
mašinų produktivumą; 2) kiek
vienas darbininkas privalo turėti
bent 1½ dienos pailsio kas sevai-
tė; 3) įsteigimas tinkamos inspek-
cijos darbaviečių, fabrikų ir ka-
syklų; 4) uždraudimas dirbti vai-
kams iki 16 m. amžiaus; 5) ko-
operatyviškas organizavimas išdir-
bystės kalėjimuose, naudai kali-
nių ir nuo jų priklausančių; 6)
įsteigimas minimum užmokesčio
už darbą ir tt. Tiek sulig darbo.
Politikoje Socialist Party reika-
lauja: 1) visiškos laisvės spaudos,
žodžio ir susirinkimų; 2) balsavi-
mo tiesių moterims ant lygių su
vyrais; 3) žmonių iniciativos, re-
ferendumo ir valdininkų atšau-
kimo; lygios tautų ir vietų atsto-
vybės; 4) sušaukimo konvencijos
Suv. Valstijų konstitucijos per-
žiūrėjimui ir tt.

Principališkieji-gi tos partijos
reikalavimai yra šitokie: 1) vi-
suomenė kolektyvinio būdu turi
būti savininkė geležinkelio, tele-
grafų ir telefonų, ekspresų, lai-
vų ir kitų komunikacijos ir per-
vežimo įstaigų, tarnaujančių vi-
suomei; 2) miestai, valstijos ar
federališkoji valdžia privalo tuoj
paimiti į savo rankas javų sandė-
lius, skerdyklas ir tp., kad tuo
būdu nužeminti augštai pakilusį
pragyvenimo brangumą; 3) vi-
suomenė privalo būti savininkė
kasyklų, žemės, girių ir vandenų.

Iš šių kelių brūkšnių galima
nors ir paviršium matyti, kokius
reikalavimus turi paminėtosios
partijos, ir ar tie reikalavimai ga-
li būti darbininkams pageidauja-
mi. Ypatingai dabar, kuomet rin-
kimai visiškai arti, kiekvienas, tu-
rįs tiesą balsuoti, privalo apsva-
tyti, kad suprasti savo balso ver-
tę ir kad tą savo balsą neatiduoti
už partiją, kuriai nerupi darbi-
ninkų reikalai.

Nereikia užmiršti, kad valdžią
patį sau išrenkame. Tad žiūrėki-
me, kad tą valdžią išrinktume iš-
mintingai ir tinkamai.

V. K. R.

A. J. VIŠTELIAUSKAS.

(Užbaigia.)

Vokietijos, kaip Rosijos, val-
džia negalėjo užkėsti žmonių, ku-
rie prisidėjo prie tautiško sukėlimo
tautų, gyvenančių Vokietijos ru-
bežiuose. Tad persekiojimas pa-
siekė ir Višteliauską. Pasavari
1886 metų jis jau išvažiavo iš Vo-
kietijos ir iki 1888 m. nebuvo apie
jį žinių. Nuo to laiko jis jau ra-
šinėja iš Argentinos į „Varpą“ ir
praneša apie save.

„N'esu, rašo jis, dar suvis ban-
krut, tai yra nuplikęs, ale dievas
žino, ar juomi nepastosis. Pirkau
pernai už 10.000 frankų pepėri-
nių, o į 6.000 aukse rokuojant,
kelis sklypelius žemės mieste La
Platu naujai uždėtoj pirm pen-
kių metų, tai yra stalyčioje pro-
vincijos arba stono Buenos Ayres,
kur ikišiol vos 40.000 gyventojų
susirinko. Už žemę užmokėjau
brangiai po 1 ir pusę ir po 2 do-
relių amerikonišku už metrą ke-
turkampį, o dabar žemė nebrang-
sta...“

„Maitintiesi maitonuosi nieko
nepelnędamas iš atsigabentų ska-
tikėlių, o tuos jau pabaigiau. Už-
dėjau, kas tiesa, bazarėlį, kupėys-
tę, ale su tuomi vietoje pelnyti,
prapelniau pusę piningų!...“

„Negerai padariau, kad išvaži-
vau iš Brazilijos, ten bučiau ge-
riaus išėjęs, ale išgąsdintas stai-
gu patrotijimu į 40 dienų dveja-
to savo kuditėlių ir dvejoato gen-
tainiui, pabėgau ir pabėgau, kad
paskutinio nepatrotyčiau, kurs iš
nagų smerties taip jau vos išsika-
sė, nesa per 4 adynas buvo mari-
namas“.

Toliau Tėvynės Mylėtojas pri-
veda dar porą Višteliausko lai-
kų, kuriuose kalbama apie meilę
lietuvų kalbos ir raginama lie-
tuviai prie vienybės. Pagaliau
ilgoką savo straipsnį apie Vište-
liauską šitaip Tėvynės Mylėtojas
užbaigia:

„Višteliauską, tą mūsų darbi-
ninką dėl lietuvištos, aš čion per-
stačiau daugiausiai iš jo groma-
tų žodžius privedamas ir ant jo
mislių bei veikalo, ilgias
apsistojau jau tai dėlto,
kad jo gromatose yra sis-
tas akyvo, jau tai dėlto, kad jis
yra vienu iš svarbesnių perstaty-
tojų lietuviškųjų tėvynainių kal-
bininkų, įsimylėjusių labiausiai
savo gentės kalbą ir reginčių iš-
gelbėjimą lietuviškos gentės per
laikymą kalbos! Jis apie save
sakydavo: „Aš esmi respubliko-
niškos dvasios, bet pas mus res-
publika negalėtų dar būti, tamsu
dar permier!“ Vienok dėl tų
polytiškai draugijiskai tamsybių
prablaškimo, kas šandien svar-
biau yra už kalbiškų tyrinėjim-
mus, Višteliauskas neturėjo ar
noro ar drąsos griebties už plunk-
snos. Berods aš pats, budamas
Erelnyčioje 1883 m., mažiau jo
didoką rankių revoliucijoniškų

dainų, rašytų lietuviškai ir len-
kiškai, ale prašomas jis nesidra-
sino tasias duoti dėl atspausdini-
mo, nors tulos iš jų būtų galėju-
sios sudrebinti žmonių širdis. O
dabar ar tai vis nenužus, kas ži-
no! Iš jo atspausdintųjų raštų
padarė pažymią išpaudą ant skai-
tytojų „Balsai apie lietuvišką
gentę“, kuris raštas pasiliko ne-
užbaigtas „Aušroje“ per įkarti-
mą vokiečių ir jų siundymą ant
„Aušros“, „Gromata iš Prūsų
Lietuvos“ („Liet. Balsas“ 1885)
ir „Žindavysta“ („Liet. Balsas“
1886)“.

Tai tiek žinome apie a. a. Viš-
teliausko iš Tėvynės Mylėtojo
rašto. Pastarais laikais, nors
Višteliausko protas ir buvo apte-
męs, jis, anot p. Paugos, meile
Lietuvos ir kvėpavo.

Iki paskutinio jo gyvasties lai-
ko Susivienijimas Lietuvių Ame-
rikoje jį šelpė medžiagiškai, skir-
damas iš tautiškių centų po \$60.00
kas metai. Dabar turime SLA.
izde suvirš 90 dol., kurie neįteikti
Višteliauskiui, nes užpernai jis
pranešė, kad nesiųsti jam piningų
iki jis pats jų nepareikalausias.

Ar nebūtų gerai, jei SLA. ne-
atsisakytų ir toliau tokią pat su-
mą (\$60.00) skirti kas metai ko-
kiam nors geram tikslui, kurį ga-
lėtume sujungti su Višteliausko
vardu. O kad tie piningai neš-
tų matomą naudą lietuviams-iš-
eivystėje savo kaulus palaudojo),
aš patarčiau skirt kas metai po
\$60.00 SLA. knygų leidimo fon-
dai. SLA. leidžiamos knygoms
būtų ideos darbas, nesa visi na-
riai gauna jas už pusę prekės.

Turint tam fondui nuolatinį
kad ir nedidelį sumu tarpu įpla-
kimą, būtų galima pagalvoti apie
sistematiską leidimą populiariškų
knygelių, kurios žymiai prisidėtų
prie lavinimo mūsų žmonių, kurie
neturėjo progos lankyti mokyk-
las.

Verta apie tai pagalvoti ir tin-
kamai pagarbinti mus aušrininko
Višteliausko vardą. V. K. R.

APIE REIKALINGUMĄ APŠVIETOS.

Su klausimu: ar mums reika-
linga apšvieta? — susitikdavome
seniaus gana tankiai. Darodinė-
ta net, kad netik nėra reikalinga,
bet, priešingai, atneša daugiau
blėdies, negu naudos. Tokių pa-
žiūrų šandien kas syk mažiau
yra ir niekas rimtai mąstas su jo-
mis nesusitaiko, nes ir žmonės pa-
tįs pajuto reikalingumą mokslo,
ir jokios pastangos negalės išrau-
ti to minties.

Senoje tėvynėje žmonės noriai
griebiasi prie mokslo ir kiek ga-
lėdami prašalina kliūtis: nei sun-
kus darbas, nei mažas uždarbis
nekludo jiems atidėti beveik pa-

skutinius kruvinai uždirbtas ka-
peikas ant knygų; per daug pri-
sientėję delei savo tamsumo,
tad dabar, supratę priežastis,
ryžosi perkeist dalykus. Matyda-
mi, kad patį negalės jokių būdu
ištraukti naudos iš mokslo, tai no-
rėtų nors savo vaikus apsaugot
nuo tamsumo ir nuo tų nelaimių,
kurios jį seka.

Taip yra šandien Lietuvoje.
Nelaimė, pasekmės nėra taip di-
delės, kokių reikėtų tikėtis iš to-
kio žmonių noro apšvietos. Tam
yra kliūtis: Rosijos politiškos są-
lygos ir baimė valdžios, kad pa-
saulis augstyn kojomis neapsiver-
stų.

Nesulyginamai geresnėse sąly-
gose gyvena lietuviai Amerikoje.
Vietinė valdžia pagalbsti plėtoj-
mui mokyklų, o ne kliudo. Mu-
sų uždarbiai, nors čia nėra tokie,
kokie jie turėtų būti, vienok nesu-
lyginamai didesni, negu tėvynė-
je. Žmonės turtingesni, spaudos
laisvė nėra varžoma, tad kas gi
mums sulaiko nuo siekimo prie tos
brangmenės-žinystės? Gal tik vie-
nas nesupratimas savų reikalų?
Pagerinimas buvio, užganėdini-
mas pirmųjų reikalų užgimdė mu-
myse darbštumą ir aiškias pažiū-
ras į daigtus.

Tėvynėje nelaimės buvo di-
džiausiu mūsų mokytojum, per-
sekiojo mus be galiosio. Ar tu-
rime laukti, kad čia nelaimės
pradėtų mus plakti? Neabejoti-
ma, kad ir toliau taip apie save
mąstysime, kaip ligšiol, tai nereit-
kės mums per daug ilgai laukti
naujo ekonomiškio nupuolimo,
naujos vergijos laikų.

Pasižiūrėkim į save su atidžia...
Lietuviai Amerikoje dirba ku-
prasčiausius darbus, nes lengves-
ni yra užimti kitų tautų; mokes-
tį už darbą gauna menkesnę, nes
reikalas priverčia juos dirbti
„jaučio vietoje“. Beveik visos
tautos aplenkė lietuvius, stovin-
čius dar ant gan žemo kultūros
laipsnio. Juk turime daug lie-
tuvų, kurie gėdinasi ir prisipa-
žint esą lietuviais, permaino net
savo pavardes, nes jai pavidė ne
lietuviška, — tai tankiai ir už dar-
bą daugiau mokama.

Pamąstykite, kas bus ateityj,
jai dėl stokos išsilavinimo dabar
jau turime nusižeminti iki to,
kad už kelis centus užginame sa-
vo pavardę ir tautą?

Nesunku juk suprasti, kad ne-
linga apšvieta? — susitikdavome
seniaus gana tankiai. Darodinė-
ta net, kad netik nėra reikalinga,
bet, priešingai, atneša daugiau
blėdies, negu naudos. Tokių pa-
žiūrų šandien kas syk mažiau
yra ir niekas rimtai mąstas su jo-
mis nesusitaiko, nes ir žmonės pa-
tįs pajuto reikalingumą mokslo,
ir jokios pastangos negalės išrau-
ti to minties.

Senoje tėvynėje žmonės noriai
griebiasi prie mokslo ir kiek ga-
lėdami prašalina kliūtis: nei sun-
kus darbas, nei mažas uždarbis
nekludo jiems atidėti beveik pa-

„business“, — tas karštas noras
greito pralobimo. Viską pasi-
renę pasvęsti, kad tik gauti do-
lerį. Ir rodos yra tai mums tokiu
svarbiu dalyku, kad neturime
drąsos prisipažinti jų neturį, o lo-
šiamė komediją, kad turime jų
užtektinai visam kam, bet tik ne
moksliui!

Stengimasis apdrausti ir page-
rinti savo buvį yra pagirtinu ir
butinai reikalingu dalyku, bet ta-
me nagali būti kliūtis išleidimui
kelių centų knygoms, laikraš-
čiams ir mokykloms. Vienu stik-
lu alaus ir vienu cigaru
mažiau. Reikia suprasti, kad
centai, išleisti apšvietai, tai ne
auka, ne žaislė, tai ne „išmesti pi-
ningai“, bet apsaugos kapitalas,
kuris gali ir turi pagerinti mūsų
buvį. Kias gailisi mokyklai, pa-
nėsi tokiam žmogui, kuris, turė-
damas piningų, pats nešioja
smiltis, o neperka arklio ir maisto
jam: toks žmogus vietoje geres-
nio užsiėmimo dirbs tik jaučio
darbą.

Amerikėnai gerai supranta,
kad tik tie žmonės žengia pirmyn,
kurie turi apšviestus darbininkus.
Tauta turinti apšviestą minią
daug daugiau gali padaryti, ne
kaip kita tauta, turinti tik vien-
tas su augštesniu apšvietimu, o
patį minia tamsi. Tokia tauta
netik negali nieko pagelbėti ko-
voj už buvį, bet dar kliudo ir ki-
tiems. Pertai apšvietusnės tau-
tos mato mummy priešę, kliudy-
toją kelyje prie tikslo.

Tad ir mes, lietuviai, turime su-
silyginti su kitomis tautomis,
idant visi drauge galėtumėm žen-
gti prie bendro tikslo, prie page-
rinimo buvio. O susilyginti gali-
me tik per apšvietimą.

Tad „švieskimės ir švieskime
kitus“, idant apšvietusiais liktų
visi lietuviai, o ne pavieni, kaip
ligšiol yra.

K. J. Valys.

Peržvalga

Informuojamasis biuras. Lie-
tuvos Social-Demokratų partija
praneša per „Kovą“:

„Darbas vis augs. Kaskart
vis dažniau randasi reikalo
kreipties į ją (S.-D. Partiją) ir
susižinoti tiek atskiriems, tiek
ir visoms grupoms, kurių yra
užsienio Europoj, o ypač Ame-
rikoj. Lietuvos gyvenimo sąly-
gos neleidžia to atvirai daryti.
Todėl L. S.-D. P. Centro Komitetas
pasirupino įkurti užsieny
L. S.-D. P. Informuojamąjį Biu-
rą, į kurį ir kviečia draugus
kreipties visokiais partijos rei-
kalais. L. S.-D. P. Informuoja-
mojo Biuro adresas: Dr. Marek
dla L. Krakau, Wislna 8. Oes-
terreh“.

„Dar apie Bagočių. „Kovoje“
(N42) iš So. Boston, Mass., rašo
tulas J. Patsavichė apie Bago-

SLA. ISTORIJA.

(Tąsa).

arba Centro Kasininkui ir Centro Raštininkui nieko apie tai nežinojo. Kiek Susivienijime buvo narių niekas negalėjo pasakyti ir niekas taipgi nesirūpino tą sužinoti. Tik jau seimui visai bumant arti Raštininkas atsiliepė ir draugijas, prašydamas, kad tos prisistatytų jam savo užsimokėjusių Susivienijimo kason narių vardus ir pravardes ir tuomi padėtų jam sužinoti, kiek kuri draugija Susivienijimui buvo skolinga.

Centro Valdybai šitaip tvarką bevedant, Susivienijime beliko, kaip matysime toliau, tik dvi draugijos: hazletoniškos ir plymouthiškos. Taigi Vilkauskas Centro Valdybą kaltino už apsilėidimą nebe reikalo; ji buvo tame kalta.

Šitos Vilkausko nuomonės paklausė ir plačioji lietuvių visuomenė. Ji dabar išsinerusi iš lenkystės vertybių, savo jaunai lietuvišties dvasiai įieškojo peno ir ji tarėsi radusi Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Jai parupo SLA. stovis ir ji ėmė žingeidauti jo reikalais, tik nebuvo kas jai juos paaiškina.

Po Centro Pirmininko pasiteisinimo užėjo vėl niekuomi nepertraukiama penkiolikos savaitių tyla apie Susivienijimo reikalus. Bet dabar jau šita tyla rado sau draugijų ir pavienių žmonių klausimų iš visų pusių; Centro Valdybos nariai tolydžio gaudavo užklausimus: Kodėl Susivienijimas visgi toks silpnas? Kodėl apie Susivienijimą niekas nieko nepasako? ir tt. Šitie užklausimai Centro Valdybos nariams buvo siunčiami laiškais. Ceturto Pirmininkas T. Butkevičius, gavęs tokius užklausimus iš So. Bostono, Mass. nuo Šv. Kazimiero Draugijos, atrado reikalingu į juos atsilipti per „Vienybę L.“ viešai.

Savo atsilipti į bostoniečius jis pripažysta jiems, kad jis turi gerus norus, tik bereikalingai geidžia, kad Susivienijimo organas, „Vienybė“ sektų kitus laikraščius ir bereikalo ką garbinti. Norint garbę užsiplėnyti, esą, reikia daugiau dirbti, o to pas lietuvių nematyti; jie prie Susivienijimo nesirūšo ir už tai jis esąs silpnas; taigi, anot jo, kalti tam patys lietuviai, o ne kas kitas.

Šitaip pakaltinęs pačius žmones už Susivienijimo silpnumą, Butkevičius, lyg kad norėdamas savo žodžiams svarbos priduoti, nupasakoja, kaip pradžioje buta Susivienijimui pasiūlytųjų žmonių, kurie piningus mokėjo vien savųjų gelbėjimui, ir kaip Susivienijimas steigta; steigė jį ne tie, „ka per svietą eina su vėjais (vadinasi, ne tie, kurie nieko neturi), bet tie, kurie šioje šalyje gyvena jau po 15 ir 20 metų, turi savo turtus uždirbę“ — ir užtai jiems galima tikėti.

Išreikalavęs sau patikėjimo, toliau jis tvirtina, kad „Susivienijimas visgi auga“. — Bet kuo jis rėmė tą savo pasakymą? Nieku. Centro Raštininkas, pas kurį turėjo būti visų Susivienijimo narių surašas, nežinojo net kiek Susivienijime yra narių; taip pat negalėjo to žinoti nei Centro Pirmininkas.

Taigi Butkevičius, Susivienijimo reikalų nežinodamas pats, į bostoniečių priekaištą daromą jam, kad Centro Valdyba mažai besidarbuojanti Susivienijimo reikalais, atsako, jog tas netiesa; taip, girdi, sakyti negalima; kas, esą, buvo reikalinga, tas viskas padaryta ir išpildyta.

Šitaip, tuščiais žodžiais nusikratęs bostoniečių, jis dar pasidžiaugia — taipgi tuščiu — niekenu tikrumu nevykinamą sumanytą mokyklą steigti, išreikšdamas viltį, kad tas sumanytas išsipildys, kaip Susivienijimas praturtės ir sustiprės; antgalo primena, jog netrukus bus pagarsinta seimas ir reikalai busią svarstomi seime.

Šitoki Centro Pirmininko paaiškinimai žmonių visgi neintikino; neintikino jie žmonių tuomi labiau, kad buvo kas Susivienijimo silpnas puses parodo. Tuojau laiku, tarp IV ir V seimų, „Vienybė L.“ rašinėjo ilgus straipsnius iš lietuvių gyvenimo Amerikoje Jonas Šliupas, pasirašydamas Baisiuoju Barzduočiumi. Šituose savo straipsniuose jis klydė ir Susivienijimo reikalus.

Vienam jų jis rašė tai, kaip jam teko sužinoti apie netvarką Susivienijime. Tas be tikslo. atsitiko iš netyčių. Jam kartą prie progos paklausus vyriausios Susivienijimo galvos, Rektoriaus kun. Juodišius apie Susivienijimo tikslą ir siekį, jis gavęs nuo jo trumpą atsakymą: „Tikslo mes neturime, o mūsų siekis tai ant popieriaus“.

Šitas atsakymas jį nustebino ir privertė atsilipti į visuomenę, paraginant ją pertvirti, perorganizuoti betikslę ir silpną įstaigą ir kvėpti jai naują sielą, kuri būtų gyvesnė už senąją. Padaryti tą, kaip jis manė, galėjo ne vienas kas, bet visos draugijos prie Susivienijimo savo vardą „primėgusios“; pavienių gi narių buvo priedermė pranešti plačiai visuomenei apie Susivienijimo naudingumą; kad tas lygtol nebuvo padaryta, tai jam tik įtubu buvo.

Šituo patim tikslu jis dėjo priedermę laikraščiams nepasigalėti judylių lietuvių tautos ateities pavelslo parašymui, pastatant Susivienijimui naudingus tikslus ir tų tikslų pasiekimui tinkamus įrankius, vietoje ką beužsiminėjus asmeniškais „padarkymais ir užsi kabinėjimais“. Susivienijimo tikslus laikant, girdi, tik ant popieriaus lietuvišties be neprietelių pasiūkimo iš užkampės niekuomet nieko kito nepelnysianti.

(T. b.)

Scenos reikalai. Nutarta išrinkti Komisiją padaryti surašui veiklų vaidinti lietuviškoje scenoje. Komisijon rinkta Kl. Jurgelionis ir J. O. Širvydas.

Mokyklų klausimas. Nutarta paraginti visuomenę, kad Amerikos viešose mokyklose stengtųsi išgauti lietuvių kalbos lekcijas. Suvažiavimas taipgi atkreipia lietuvių atidumą, kad kiekvieniame mieste, kur yra ganėtinai lietuvių-mokinių skaičius mokyklose, galima iš mokyklų valdžios išreikalauti tokias lekcijas.

Blaiybės klausimas. Suvažiavimas kreipiasi į Doktorų Sąjungą, kad anie rašinėti į laikraščius apie svaiginančių rūgymų vadinamą ir kad ragintų žmones į blaiybę.

Pilietybė. Patvirtinta II Suvažiavimui, J. J. Hertmanavičiaus paduotos rezolucijos.

Diskusijos apie laikraščių politiškas pažvalgas. Diskusijų rezultatas: kiekvienas laikraštis turi tiesą elgtiesi su lyg savo pasimėgimo bei savų pažvalgų.

Pramonė ir vertelystė. Patvirtinta II-jo Suvažiav. rezolucijos, kad laikraščiai ragintų lietuvius dalyvauti šalies politikoje.

Žemdirbystė ir kolonijos. Užgirta kad laikraščiai stengtųsi žmonėms nurodinti nauda apsigyvenimo ant ukių. Nutarta, kad laikraščiai moraliai remtų kolonizacijos idėją.

Lietuvių rašytojų Dr. J. Kadangi iš Komisijos negauta jokių kaslink to projektų ar įnešimų, tai tasai klausimas atidėta rytuoj.

Moksliečių reikalai. Kadangi lietuvių moksliečių užgirdo II-jo Suvažiav. paraginimus ir juos jau inkunija rėdamosi ir sąjungas, tai šisai Suvažiavimas išreiskia jiems savo užuojautą ir linki geriausios pasekmės jų darbuose.

Ryšiai su latviais. Patvirtinta II-jo Suv. rezolucijos, kad lietuviai visokiais būdais stengtųsi susitarti su latviais.

Parodos. Dr. Šliupas įnešė sumanytą dalyvauti San Francisko visosvietinėje parodoje, busiančioje 1915 metais.

Po ilgų apkalbėjimų išrinkta Komisija, kuri į šešius mėnesius laiko turės pilnai iširinti galimumą toje parodoje lietuviams dalyvauti, kaip tai: susižinoti su parodos rengėjų komitetu, iširti kiek reiktų tam reikalui pinigų, kaip sutverti fondas, ir kitus visokius dalykus.

Nuspręsta, kad parodoje dalyvavimas lietuviams galis atnešti didelę naudą — atidarymui lietuvių dailės išdirbiniams rinkos ir tt.

Nusikirta, kad parodos rengimo lėšos neturėtų siekti daugiau kaip \$25.000.

Komisijon išrinkta: d-ras Jonas Šliupas, J. J. Hertmanavičius ir J. O. Širvydas.

Moterių klausimas. II-jo Suvažiavimo rezolucija atnešė pasekmes, nes laikraščiai savo skiltyse turi vietą pasvęstas moterų reikalus, todėl užgirta ir toliau apie tai rūpintis, paraginti visus laikraščius remti moterų reikalus.

Vaikų literatūros klausimas. Geistinas dalykas tą klausimą įvykinti, bet Suvažiavimas nerado budo kaip tai padaryti.

Posėdis užsitarė 6 vakare, 27 rugs.

Trečiasis posėdis. Trečiasis posėdis atidaryta 11:20 val. ryte, 28 rugs.

Skaitytą telegramai nuo: A. T. Račinskio, iš Brooklyn, N. Y. ir nuo A. B. Strimaitis, New York, N. Y.

Delegatų susirinko visi. Naujų svečių pribuvo: studentai Bartkevičius ir Stripeika iš Valparaiso, Ind., ir p. Valys iš Kensington, Ill.

Naujų reikalų svarstymas. Centralio knygyno klausimas, įnešta p. Račausko iš New Yorko.

Kad Amerikoje lietuviai turėtų centrali knygyną, kur galima būtų gauti visoki lietuviški raštai bei dokumentai, kur galėtų rastiesi lietuviškas, neatbutiniai reikalingas Amerikos lietuviams archyvas, nutarta jį inkunyti New Yorke, kaip skyrų prie New Yorko miesto didžiojo knygyno. To klausimo pilnam apdirbimui bei ištyrimui išrinkta Komisija, kurion įėjo: J. O. Širvydas ir V. K. Račauskas.

Tai komisijai pavesta surinkti pilną lituanicos bibliografiją.

Darbo biuras (įnešimas V. K. Račausko). Suvažiavimas nusprendė tai esant atskira institucija, ir išreiskė savo moralę paramą.

Kaslink LSDA. oficialio organo (V. K. Račausko sumanytas). Dr. Šliupas įnešė, kad organas reikalingas. Nutarta 3 balsais prie 4, kad toks organas nereikalingas. Rezultatas: visi laikraščiai, prigulinti į LSDA, turi lygias teises kalbėti apie L. Spaudos Dr. jos reikalus.

Laikraščių Etika. P. Brandukui įnešus klausimą, ką daryti delei priešingų laikraščių ir korespondentų nesiliaujančių, nešvarių kolonijų ir ypaties, ką užsipludinėjimų, likosi priimta J. O. Širvydo rezolucija:

Nutarta: šmeižimus ignoruoti, tik visuomenės reikaluose rimtai ir etiškai duoti atsakymus.

Visuotinis Tautiškas Fondas. Perskačius S. E. Vitaičio straipsnį „Prie III-jo Laikr. Suvažiavimo“ („Vienybė Liet.“ nr. 39), kur nurodoma, kaip visuomenė išnaudoja visoki aukų rinkėjai, nutarta pasirūpinti įsteigimu „Amerikos Lietuvių Tautiško Fondo“, iš kurio galima būtų išduoti sumas visokiems tautos reikalams. Iširinti ir apdirbimui projekto išrinkta Komisija iš trijų narių: Dr. Šliupo, J. J. Hertmanavičiaus ir V. K. Račausko. (Pastaba: neapsimant p. Račauskui, jo vietoje bus J. O. Širvydas). Tajį projektą Komisija atiduos IV Suvažiavimui, apspėjti ir užtvirtinti.

Trečiasis posėdis uždarytas 1 po pietų, 28 rugsėjo.

Ketvirtasai posėdis.

Ketvirtasai posėdis atidarytas 2:30 po pietų, 28 d. rugsėjo.

Trečiam LSDA. Suvažiavimui prezidento gyvų gėlių buketa ponios: A. Olševskienė, dr. nė Kulienė ir adv. Brandukienė.

Nauji reikalai.

Jungimasi į „Foreign Speaking Ass'n“ (dr. Šliupo įnešimas). Suvažiavimas užgėrė, kad visose lietuvių apygardose lietuviai vienytųsi su „Foreign Speaking Association“. Tą judėjimą laikraščiai turi moraliskai remti.

LSDA. Įstatai. Skaitytą, svarstyta ir taistyta Suvažiavimui Įstatų Projekto apdirbimo Komisijos intiekti Lietuvių Spaudos Dr. jos Amerikoje Įstatai.

Įstatai vienbalsiai priimti. Įstatams suredaguoti išrinkta Komisija: redaktorai J. Šernas, P. Brandukas ir K. Jurgelionis.

Komisija suredagavusi Įstatus, pargarsys juos laikraščiuose.

Literatų Skyrus. (Pirmiausia vadinta L. Rašytojų Dr. ja). Literatų Skyrus yra dalia LSDA, jo posėdžiai nutarta laikyti skyrimais, 29 rugs., „Aušros“ svetainėje.

Sekantis Suvažiavimas. Ketvirtasai LSDA. Suvažiavimas nubalsuota laikyti Shenandoah'ry, Pa., rugpjūčio mėnesyje, 1913 metais.

Valdyba. Valdybon išrinkta senoji valdyba (pirm. J. M. Tananevičia, išd. J. J. Paukštis, rašt. V. K. Račauskas). Pirmininko padėjėjų išrinkta naujas: J. O. Širvydas.

Leidėjų skyrus (sekeijos) atstovu išrinkta: A. Olševskis.

Literatų skyrus atstovu išrinktas J. Šernas.

Nutarta šį Protokolą laikraščiai gali talpinti neanškėčiau kaip 41 laikraščio numeryje.

Skaitytą išdėtinio atskaita. Išdan įplaukė \$80.00. Išmokėta: \$3.30. Išdė liko \$76.70.

J. M. Tananevičius padavė Suvažiavimui bilą už spaudos darbus, nuo I-jo iki III-jo Suvažiavimui — \$34.79. — Nutarta išmokėti.

Ketvirtasai posėdis užsitarė 5 val. vakare, 28 d. rugsėjo.

Suv. pirm., J. M. Tananevičia, I Sekretorius, J. Viskoškas.

ŠIS BEI TAS.

Kas parašė Marsellaise? Visiems yra žinoma revoliucijos giesmė Marsellaise'a, išversta ir į mūsų kalbą: „Atsisakom nuo senos Marsellaise'a, išversta ir į parašė Francijos inžinierius-officerai Rouget de Lille, 1792 metuose padaršinimui naujokų karievių Strasburge. Giesmės vardas paimta nuo miesto Marsell.

Visų pripažinta, kad ši giesmė neturi sau lygios iš atžvilgio į jos įkvepiamąjį karštkumą. Jos autorui Liudvikas Pilypas 1830 m. de Lille pasimirė.

Kas tai yra Karantinas (Quarantine)? Karantinas — tai budas apsaugoti šalies gyventojus nuo limpančių ligų, įvežamų iš svetur. Kiek žinoma, karantinas panaudota jau 1127 metuose, kuomet atkeliaują į Veneciją pirkliai iš Levant'o buvo išlaikyti 40 dienų „lazaretto'je“ pirm, negu buvo įleisti į miestą. Karantinas ir iki šiai dienai užsilaikė.

Kiek yra laikraščių pasaulyje. Apskaitom, kad pasaulyje išeina 50.000 laikraščių. Iš tų išeina: Suvietytose Valstijose ir Kanadoje — 2.256; Vokietijoje — arti 6.000; Didžiojoje Britanijoje — 8.000; Francijoje — 4.300; Ispanijoje — 2.000; Italijoje — 1.500; Austro-Vengrijoje — 1.200; Azijoje, nerokuojant Ispanijos, — 1.000; Ispanijoje — 850; Rosijoje — 800; Australijoje — 800; Graikijoje — 600; Šveicarijoje — 450; Holandijoje — 300; Belgijoje — 300; kitose čia nepaminėtose šalyse — apie 1.000.

Žmonių amžius. Vidutinis žmogaus amžius yra 33 metai. Viena ketvirta dalis žmonių miršta tarp 1 ir 6 metų amžiaus; pusė žmonių išmiršta nuo 1 iki 16 metų amžiaus. Iš 100 žmonių tik-tai 1 sulaukia 65 metų amžiaus. Kas minutė miršta ant svieto 67 žmonės, arba 1 kas nepilna sekunda. Gimimų-gi yra 70 kas minutė. Pagal tai pasaulio gyventojų skaitlius kas metai pasidaukina 1.150.000 žmonių.

LAISKAS Į „TĖVYNĖS“ RED.

„Tėvynės“ paskutiniame N-ryje stebiamasi, kodėl ant plakavos išleido Jersey City liet.

ant 27-tos spalio yra pasakyta apie mane, jog aš buvęs II Dumos atstovas. Aš ir apie tai patyriau tik-tai atvažiavęs į Jersey City.

Kaip man paaiškino, tatau įvyko per vieno draugo apsirikimą, o atitaisyti klaidą jau buvo per vėlu.

Kadangi panaši reklama stato mane keblan padėjiman, todėl aš kategoriškai atsisakau nuo tos garbės. Jokių atstovu niekados nebuvau.

Su pagarba L. Pruseika.

Pajieškau suaugusią merginą arba našlę prie stubos darbo. Darbas yra visoms žinomas ir ant visados. Meldžiu atsišaukti, o apie užmokestį pasikalbėsime per laišką. Atsišaukite ant šio adreso:

P. Adomaitis, 654 W. German str., Baltimore, Md.

DIDELIS VAKARAS! Subatoj, 2-rą d. Lapkričio (Novemb.) 1912 C—Brooklyn Choras stato scenoje du veikalu KANTATA „SEPTYNI ŽODŽIAI“ IR OPERETE

KAMINAKRETIS IR MALUNININKAS McCADDIN MEMORIAL HALL, Berry Street, tarp South 2-ros ir 3-čios, Brooklyn, N. Y.

Pradžia 8:15 vakare. TIKIETAI 25c., 50c. ir 75c. Box \$1.00.

Perstatyme dalyvaus geriausi Brooklyn Artistai—Dainininkai—Lošėjai Abiejuose veikaluose dalivauja Choras ir Orkestra. Chora ir Orkestrą diriguos K. STRUMSKIS. Užbaigoje bus Ballus. Grajis didelė Orkestra. Tikietus gaudit iš anksto „Vien. Liet.“ Redakcijoj 120 Grand Str. ir pas narius Choro.

EDMUNDO STEPONAIČIO RAŠTAI. Pilnas posmertinis eilių ir prozos rinkinys jau atspausas. Kaina tik \$1.00.

Tuos mūsų jaunūčio poeto poezijos žiedus, galima gauti pas: AL. STEPONAITIS 745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.

Pranešimas. Visi S.L.A. nariai turi tiesą prisirašyti prie ligoje pašelpos Skyrus be aprubežiavimo amžiaus, mokėdami laipsniškai įstojimo mokeskis iki 45 metų amžiaus, žemiaus parodytu būdu:

Nuo 18 iki 30 metų amžiaus \$1.50; nuo 30 iki 35 metų \$3.00; nuo 35 iki 40 metų \$4.00; nuo 40 iki 45 metų \$5.00; nuo 45 metų amžiaus ir augščiaus \$6.00.

Tie kurie dar nepriguli prie S.L.A. gali įsirašyti į abudu skyrus mokėdami įsirašymo šiaip:

LAIPSANIAI

Amžis 1-mas 2-ras 3-čias 4-tas

Nuo 18 iki 30 \$2.50 \$3.50 \$4.50 \$5.50

30 „ 35 3.00 4.00 5.00 6.00

35 „ 40 4.00 5.00 6.00 7.00

40 „ 45 5.00 6.00 — —

45 „ 50 6.00 7.00 — —

Norinti prigulėti prie pašelpos skyrus būtina turi prigulėti bent prie vieno apsaugos skyrus, visi mokesčiai į abudu skyrų turi but mokami vienu kartu pilnai už visą mėnesį ar daugiau.

Reikalaudami daugiau informacijų kreipkitės pas kuopų viršininkus arba pas Centro Sekretorių, paduodami savo pilną adresą. S.L.A. Centro Sekretorius.

A. B. STRIMAITIS 307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

Ar priguli prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje?

Jei nepriguli — prisirašyk ir prigulėk.

Jei priguli — kalbink kitus prisirašyti.

Štai dėlko reikia prie Susivienijimo prigulėti:

1. SUSIV. LIET. AM. moka savo narių paveldėjams posmertines pašalpas: I laipsnio — \$150.00; II laipsnio — \$300.00; III laipsnio — \$600.00 ir IV laipsnio — \$1000.00. — Beto Susiv. Liet. Amer. moka Pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje. Visi nariai gauna organą „Tėvynę“.

2. — SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIK. PRIMA VISUS LIETUVIUS IR LIETUVAITES, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijime yra lygios tiesos.

3. — SUSIVIENIJIMAS iki 1912 m. yra išmokėjęs suvirė 80 tūkstančių dolarių pašalpos nelaimingoms našlėms ir našlaičiams. SUSIV. LIET. AM. yra išmokėjęs 10 tūkstančių dol. įvairiems liet. apšvietos ir kultūros reikalams.

4. — SUSIV. LIET. AMERIKOJE neapleidžia nė vieno savo nario, papulančio į nelaimę ir per 27 metus SLA. gyvavimo nebuvo dar atsitikimo, kad nebut išmokėta posmertinė.

5. — SUSIVIENIJIMAS yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviska pašalpinė organizacija, tarnaujanti visų lietuvių išeivių reikalams. Prie SUSIVIENIJIMO rašosi ir turi rašyties kiekvienas, kas tik skaito save lietuviu, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupi jo paties ir šeimynos ateitis.

Todėl neatidėliokit, tuojaus rupinkitės prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašys, juo mažiau turėsi mokėti. Prisirašyk prie kuopos, kuri yra tavo miestelyje. Jei nėra kuopos, tai pasikalbėk su savo draugais, pareikalauk iš Centro informacijų ir sutverk kuopelę. Gausi nario įsteigėjo varda, o ir Susivienijimui pagelbėsi jo praklinius tikslus gyvenimam vikiinti.

Kreipkis į savo miesto kuopą, arba į centrą. Centro sekretoriaus adresas:

A. B. STRIMAITIS 307 W. 30th ST. NEW YORK, N. Y.

JUOKELIAI.

Teisingas atsitikimas. SLA. Prezidentas, p. F. Živatkauskas, pabaigęs prakalbą, pasako klausytojams: „kas norit užklausti apie SLA. reikalus, užklauskite, aš atsakysiu...“

Vienas klausytojų, diktas vyres, atsiliepia: „aš“.

„Meldžiū“, pasako tvarkos vedėjas.

Vyras atsistoja ir pradeda kraipyti galvą; kraipo, kraipo ir nieko nesako.

Tvarkos vedėjas: „Matyt Tamstos galva kraiposi, bet smegenis, nesikraipo...“

Mergina: — Kaip Tamsta jau tiesi, kada su manim padraugauji?

Vaikinas: — Ne labai gerai...

Mergina: — Kodėl?

Vaikinas: — Taip... Katrą savaitę vaikščioju su Tamsta, tai gospadinei už kambarį lieka nemokėta...

Vaikinas: — Kaip mudu persiskiriva ir aš pareinu mano, negaliu užmigti...

Mergina: — Tai kas jums yra?

Vaikinas, sunkiai atsidusta: — Šitą žiedą, kurį jums daviau nu-pirkau už skolinus pinigų...

Surinko J. Ž.

Parsiduoda Aptieka.

Labai gera proga lenkui arba lietuviui aptiekioti. Yra Sub-Station. SANSOM

812—2nd St. Elizabeth, N. J.

Dr. A. Szlupite-Jankaukiene

265 Berry St. Brooklyn, N. Y.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

Valandos: nuo 12-2 po pietų; nuo 7-9 vakare.
Telefonas Greenpoint 8

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: Nuo 3 iki 5 po pietų
Gyvenimas ir ofisas: 1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

SESIOS KVORTOS DEGTINĖS \$1.00

Kad išplatintus žmonėms mūsų pasiskilbusius gerimus, pasiūsiame kiekvienam, savo lėšomis, ZANOL' šėsis pilnas kvortas degtinės už \$1.00, sulys jus pasirinkimo. Pasakykite ko norite: — Ruginės, Burbono, Kornų ar Ruginės Braginės degtinės, Džino, Romo, Persikų, Obolių, Abrikosų, Konjako brandės, Slyvių, Boroviskos Rasalkos, etc.

NEDUOKITE PIRKLIAMS DEDIJŲ PELNŲ.
Parodysiu kaip. Mes esame priyrę degtinės distilacijai, ir parodysiu, kaip kiekvienas gali pasidaryti geriausią namų, SUTAUPANT PENKIASDEŠIMTĄ NUOSIMTŲ PIRKLIŲ PELNŲ su pagalba „ZANOL“ Ekstrakto, įstatymu leista. Padaroma į dvi minutes. Gerai pasidaryta su „ZANOL“ yra labai skausi ir grynas. Gausite Anksio Medaliai, Golumbijos Paradoje. Tūkstančiai patenkinimų vartotojų. Gvarantuota sulys Suvalst. Grynų Maisto ir Vaistų Įstatymais.

RAMEGINIMU Viena Kvorta DEGTINĖS DYKAI.
Pamėginkite, kaip tik jūs sau norite, ir išgysite tai nebus geriausia degtinė, sugrąžinsite lėšas, mums atgal mūsų lėšomis, o mes sugrąžinsime jums pinigų. Siųskite užsakymus šiadien, o mes pasiūsiame „ZANOL“ šėsis pilnas kvortas degtinės už \$1.00.

Viskas mes apmokėsime. Reikalaukite, ko jums reikia tik norite. Dvyliką pilnų kvortų, \$1.50; dvidešimt keturis pilnus kvortus, \$2.80. DYKAI knygu: „Paslapis ir Istorija Degtinės Dyrimo Namie“ pasiūsiu kiekvienam, kuris tik suteiks mums savo adresą.

UNIVERSAL IMPORT CO.
442 Universal Bldg., Cincinnati, O.

NARIAMS SLA. KNINGOS UŽ PUSĖ KAINOS.

Diedai ir Gražina, pusl. 61 25c.
Europos Istorija, pusl. 319 25c.
Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23 10c.
Konradas Valenrodas, pusl. 24 15c.
Kražių Skerdynė, pusl. 77 15c.
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29 20c.
Keliuonė į Europą, pusl. 52 10c.
Kuomi žmonės gyvena, pusl. 56 15c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 170 40c.
Lietuviškos Trakiskos Studijos 75c.
Našlaitė (Drama keturių veiksmų) 10c.
Nuo Degtinės (Komedija 2-se akt.) 10c.
Petras Žemaitis, pusl. 69 20c.
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba) \$1.00
„Tėvynės“ mėnesinės kompletai
1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c.
„Tėvynės“ savaitinės kompletai
1909, 1910 ir 1911 m. po \$1.00
„Tėvynė“ su storais gražiais apdarais \$2.50

Šitas kningas SLA. nariams parduodame už pagigtą kainą (nuleidžiama vienas trečdalis):
Liet. Kalbos Sintaksė 75c.
Politiškoji Ekonomija 25c.
Girnikas — Pasakarnis 25c.
Pražuvo 10c.
Rojus ir Pažanga 35c.
Be pamintų čion kningų, galite gauti Susivienijimo kningynę visokias lietuvių kalba išleistas kningas. Reikalaukite.

Siunčiant pinigų ir užsakymus, reikia šitaip adresuoti:
A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

ATIDA NE UKĖSAMS SUVIENYTŲ VALSTIJŲ.

Dėlko atdeviams reikalingos ukėstės popieros. 2. Ką reikia daryti norint pastot Sav. Valstijų ukė. Kur ir kada galima paduoti prašymą. Ką turi žinoti pakol gausi ukėstės popieras. Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliskai ir daugelis naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25c.
Piningus ir laiškus siųskite šiuo adresu:

JOSEPH BENDRICK,
Clerk of Court, Pottsville, Pa.

Skaityk naujausio mokslo knyga apie sveikatą ir ką reikia daryti apsigirus.

“Daktaras”

SZITOJ KNYGOJ „DAKTARAS“ netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gauti išsivadyti, bet taip pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsigirti.

KNYGOJ „DAKTARAS“ labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstinę, kur kitose knygos apie tokias paslaptis negalite atrasti. Šita knyga kiekvienam vyrui ir moteriai labai reikalinga turėti, kad žinotų kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laikinai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskačius knygą atrastie.

ŠITA KNYGA iliustruota puikiais moksliniais paveikslais ir apie žmogaus kūno sudavojimą, su visokiomis paslaptimis.

Apie MEILES DALYKUS „Daktaras“ nemažai rašo.

YPATINGAI serganti, nusilpnę, suklutę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir varžanai visokiomis kaip paprastomis šviežiomis tep užsisenėjusiomis ir užsikrėtusiomis ligomis, šioje knygoje atrastie tikrą rodą.

Jei sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip pirkinėsi prie kokio nors gydytojo, arba vartosi liekardas, reikia perskaityti knygą „Daktaras“, nes didelis daugybės žmonių, kurie tik perskaitę šią knygą išsivady.

TODEL kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturs visal davanai, kuris tik atsitys keletą stampų už prisilutimą.

REIKALAUK dar šiandien, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

TEMYKIT, VYRAI IR MORYSI! Kad sergi, jaučiesi koki nors nesveikumą ir reikalauji gero specialisto pagalbos, kad trumpam laikui būtu išgydytu, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos, aprašant savo ligą lietuviškai kalboj.

Atsilankantiems asabiškai ofiso valandos yra šitos kasdien:
Nuo 10-12 ryto iki 4 p. p. Nedėliu, nuo 10 iki 3, o Uot. ir Pėitn. vakaru nuo 6 iki 8.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis \$1.00
bet mokinioje (apdaryta)
YAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis skait-
aritmetyka mokinio robande bet mokinioje (apdaryta) 35c.
KADJAS BUDAS mokinis rašyt bet mokinioje 10c.
Viso \$1.00

Kas atsitys iškerpęs šitą apgarsinimą iš „Tėvynės“ ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 kningas ant 00 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vienatinis nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų patirtimu išrado daugybę specialiąsias gyduolius, sutaistytus iš šviežiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekancios gyduolės:

Kraujo Valytojas \$1.00
Gyvasios Balsamos 75c.
Nervų Stiprintojas 50c.
Vaistas del Vidurių 50c.
Kraujo Stiprintojas 50c.
Nuo kosulio 25c.
Nuo gerklės skaudėjimo 25c.
Skilvinės proskos 10c.
Pigulios del Kepenų 10c.
Del išvarymų skleros 10c.
Anatarijas plovimui 25c.
Nuo kojų prakaitavimo 25c.
Gydanti mosis 50c.
Antiseptikas muilas 25c.
Gumbo laisai 60c.

Specializacija Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c.
Taippat iš Lietuvos paragabtos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

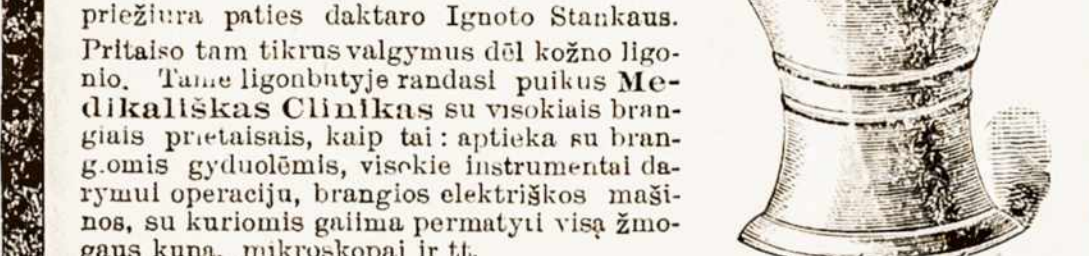
Reikalaukite prisilutimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašdami arba išsiunčiantys į Lietuvišką Aptieką.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės, Brooklyn, N. Y.

Bell Telephone Dickinson 3757 W.

Dr. Stankaus Gydykla.

Pirmutinė ir vienatinė lietuviška gydykla. Irenę tikras lietuvis daktaras Ignatas Stankaus. Čional prilma ir užlaiko visokius ligonius dėl darymo operacijų ir gydymo visokiu ligu. Dėl ligonių yra įtalyti pulkus rūmai su visokiomis vngdomis ir po priežiūra paties daktaro Ignato Stankaus.

Pritaisto tam tikrus valgyklus dėl kožno ligonio. Tame ligonbūtyje randasi pulkus Medicinaliskas Clinikas su visokiais brangiais prietaisais, kaip tai: aptieka su brangomis gyduolėmis, visokie instrumentai darymui operacijų, brangios elektriskos mašinos, su kuriomis galima permatyti visą žmogaus kūną, mikroskopai ir tt.

DARO VISOKIAS OPERACIJAS.
Su darymu operacija ant nosies išgydo: nuo sunkumo, negalėjimo kvėpuoti per nosį, skaudėjimo galvos, greito pailimo, tonkus peršalimo su slogomis ir tt. Su darymu operacijų ant gerklės išgydo: nuo skaudėjimo gerklės, džiūvimo burnos, sauso kosulio, sunkumo ir negeru jausmu gerklėje ir burnoje, užkibimo balso, vargingo ir bespaikino miegojimo ir kitokių visokių nelaimių, kurios pačnia nuo gerklės ligu. Duro visokias operacijas ant vidurių, kaulų, kojų, rankų, augančių visokių guzų ir visokių lytiškų užsikrėtimų ligu.

UKSTANČIAI PADEKAVONIŲ UŽ IŠGYDYMA.
Visu padėkavimu, čional sutalpinu yra negalima, bet ke. na, an pavilijmu pačiu pacientu, čional ta pnamie:
Franciskus Urbaitis, Camp 10, Posterville, Wis. 7-50 tel. — Gydomas daktare Ignatu Stankau, vaistais juos bulgiu ir laudina visai sveiku. Šitą agni deka voje Tami-tai už gerus gyduolius ir už telp žemą prekę. Jus mane išgydė nuo tap į jios ligos ir telp trumpą laiką. Vardą Tami-ta su platiniu tarpe visu savo pažesta mu ir už pūlo. Kiti koki ligai su visomet sūdikiu prie juo.
As. Jones K. Stappora, P. O. Box 51, Depot Harbor, Ont. Canada, laudina visai kvi sveiku, daugias gyduolių nebereikalauju, istarti sirding aiči.

PASEKMINGAI GYDO LIGAS.
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo spauriu, kaulu, strėnu ir šonu; užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kuno niežėjimo, visokių spogų, dederviatu, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstu, plančiu, kepenų. Nuo visokių nerviškių ligų, nevalgijos, drebėjimo su smurtu, nemiegėjimo ir išgydymo, nuo greito nulleimo ir sunkiame kvėpuojimu, peršalimo ir visokių slogu. Nuo visokių užsikrėtimu lytiškų ligų ir visokių kitokių nelaimių nuo sveikatos. Taip gi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingu ir nereguliarišku mėnesiniu, baltųjų tekėjimu ir gumbų ligu.

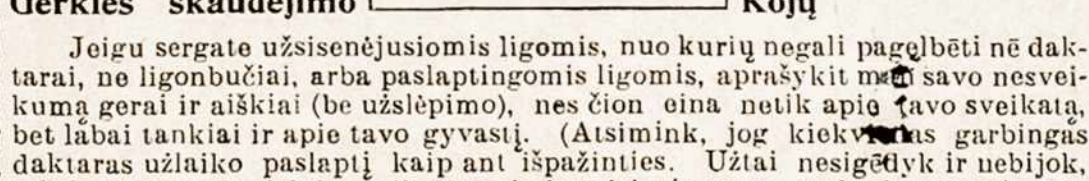
Visi ligoniai kreipkitės pas daktarą Ignatą Stankau ypatiskai arba laišku be skirimo, kaip telp gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir kitose šalyse, o apturėsit širdingą rodą ir pagalbą. Neklaidiokit, bet tiesiog rašykite arba užvaizduokit ypatiskai ant šito adreso:

Dr. IGNATYUS STANKAUS, M. D.
1210 So. Broad st., Philadelphia. Pa.

Offiso Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare.
Valandos (Subatoms per visą dieng. Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

ALBERT G. GROBLEWSKI
Savininkas ir Fabrikantas Geriausių „Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų“.

Ypatingos Gyduolės:
Geriausio Gyduolės nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užsišaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagalbėti ne daktarai, ne ligonbūčiai, arba pasilptomis ligomis, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion oina netik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijo, rašyk teisybę, o melai suteiksiau rodą ir prisistysiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane, pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gero agent kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štor-ninkas privalo užlaikyti pinigų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tučiatiečiai reikalaudami gultų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Štorininkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbis ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mgs gvarantuojame. Rašykite po antraštą:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Lietuviai kreipkitės pas savąj. Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir pinigų siuntimo Firma. jau dvidešimts septyni metai kaip parduoda laivakortes ant expresinių ir paštavų laivų, pagal kumpanijų prekę, ant visų linijų, kuriam kur patinka Išvaiziuojantiems parupiname prašporius per rubėžų su konsulio paliudyjimu, Patarimai kuo teisingiausi ir dykai.

Siunčiam pinigų į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Telptgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijalskus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatiskai arba per laišką, nes vienatire Brooklynie lietuviška agentura.

J. J. Paukštis & Co
120-124 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Telephone 2127 Greenpoint.

V. AMBROZEVIČIUS AGENTAS IR NOTARIJUS:

Parduoda laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigų į visas dalis svieto, taru užsistatę randavų Bond (laucijų) \$25.000 dėl teisingumo. Užviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli nuo New Yorko gyven-damas, pirmu ir pristatui ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesaugumų. Teisingumą liudija tas, kad esu seniausiu S. L. A. nariu 245 kuopos. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pasporius.

Kreipkitės per laiškus pas:
V. AMBROZEVIČIUS
178 Ferry Street Newark, N.J.
Telephone 5599 M. Market.

DAKTARAS A. BACEVYČE

Peterburgo ir Berlino „kliniku ordinatas nesenai sugrįžęs iš Lietuvos,

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall Str., kampas Second Str.
Ligonius priima:
18 ryto nuo 8-9 ir po pietų nuo 2-3 ir vakarą nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Lietuvizska Aparatu Dirbtuve.

Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: Karunas, Amerikoniskas vėliavas, sarpas, juostas, ženklelius, kepurės ir mėsalkoms parėdus, telptgi visus bažnytinus aprėdulus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jųs darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz
1421 Division St. Chicago, Ill.
netoli Milwaukee Ave.

J. SKRITULSKAS NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaiku geriausius gerimus ir eizarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris noris ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Mainau visokių žemių pinigų su amerikoniškų. Darau doviernastis, pavesdumus dalių ir atlieku visokius reikalus su Mackloijos valdžia. Užlaiku sretainę mitingams ir vesilijoms. Iš tolesnių miestų medžią atsibaunkti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street New Britain, Conn.
Telephone No. 550

14 metų senas laikraštis KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis „Katalikas“ 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštinkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prūsų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

„Kataliko“ prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:
Metams \$2.00, pusei metų \$1.00
Kanadoj ir Meksikoje:—
Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Rosioj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

Užsirašyti „Kataliką“ galima kiekviename laike. Užsirašant „Kataliką“ reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pašto Money Orderį arba pinigų registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykite tuojaus, o gausite vieną „Kataliko“ numerį ant pažiuos veltui.

DR. "RICHTER'S PAIN-EXPELLER"

Jeigu turi skaudančią nugarą, kankinant reumatizmui arba kitokių skaudėjimų, kuris tavo vargina tai mėgink Dr. Richterio „Pain-Expeller“. Tuojaus tau palengvės ir jausiesi tuojaus smagesnis, jeigu tikrai vartosi rytu ir vakaru topat skaudančias vietas, išvargs tuo skausmus lauk. Kad laikytum nuolatios bonk namuose, nes kiekvienam laike ir nakti negalima gaut, o tas pagelbės tau ir tavo seimynhai reikale.

Gerni dėl bile skausmo, kaip tai: reumatizmo, nikstelėjimo, neuralgijos, nudėgimo, bei skaudančių vietų ant kuno. Gali gaut visose aptiekose po 25c. ir 50c. Dabok kad but inkaras ant bonkos, tai tas yra tikras.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl Str., NEW YORK.

